

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Zwolle, 21 november 2019

Onderwerp: Advies Hervormingsagenda sociaal domein

Geacht College,

Op 31 oktober 2019 ontving de Participatieraad een adviesaanvraag voor de 'Hervormingsagenda sociaal domein.' Allereerst zijn wij verheugd te lezen dat deze Hervormingsagenda vanuit de inwoners is geschreven en niet vanuit een bezuinigingsslag.

De gemeente heeft in de Hervormingsagenda diverse ambities, uitgangspunten en sporen benoemd. De Participatieraad vindt het goed dat de gemeente ambities heeft. We vragen ons echter wel af of al deze ambities haalbaar en realistisch zijn.

- In het algemeen adviseert de participatieraad daarom om de beoogde veranderingen concreter te formuleren met een tijdspad, zodat na afloop duidelijk is of deze al dan niet is behaald.
- De participatieraad adviseert daarnaast om scholing en coaching aan te bieden aan wijkteams, (vrijwilligers)organisaties en inwoners, zodat zij weten welke veranderingen worden beoogd en zich dit eigen kunnen maken.

Per pagina van de Hervormingsagenda geven wij hieronder een reactie.

Pagina 3 en 4

- De participatieraad adviseert om op pagina 3 de term 'laatste fase van je leven', uit de nota te halen. Het lijkt nu alsof het om de fase vlak voor het overlijden gaat, terwijl dit niet zo wordt bedoeld.
- Daarnaast adviseert de participatieraad om vitaal en waardig leven los te koppelen van 'ouder worden'. Vitaal en waardig leven is voor alle leeftijden belangrijk.
- Op deze pagina wordt een koppeling gemaakt met plekken in de wijk waar je makkelijk anderen ontmoet. De participatieraad adviseert om deze ontmoetingsplekken toegankelijk te maken voor alle inwoners (ook met een beperking).
- Verder adviseren wij om een betere verbinding te maken tussen fysiek en sociaal domein. Deze verbinding is essentieel voor het tot stand komen van een inclusieve en toegankelijke stad. Dit is ondersteunend voor deze hervormingsagenda.

Pagina 5

Op pagina 5 staat dat er kritisch naar het basisniveau van voorzieningen wordt gekeken.

- De participatieraad adviseert een duidelijke discussie te voeren over wat het basisniveau is en hierbij inwoners te betrekken, om vervolgens het basisniveau vast te stellen.

Pagina 6

Op pagina 6 bovenaan staat het begrip 'normaal' te lezen. Het woord normaal is voor kwetsbare groepen soms erg kwetsend. Zij krijgen het gevoel dat zij afwijken van normaal en dit werkt stigmatiserend.

- De participatieraad adviseert daarom een andere benaming te gebruiken voor het woord 'normaal'.

Verder wordt op deze pagina het voorbeeld genoemd van cliënten van Frion die huishoudelijk werk verrichten bij IJsselheem. De Participatieraad vindt dit een goede ontwikkeling, zolang het uitgangspunt is dat de kracht die mensen hebben wordt ingezet. Het mag geen bezuinigingsslag zijn.

- De participatieraad adviseert voldoende begeleiding in te zetten en waardering te tonen wanneer kwetsbare mensen worden ingezet voor werk.

Pagina 7 en 8

Op pagina 7 en 8 worden afstemming en de rol van de gemeente als opdrachtgever beschreven.

- De participatieraad adviseert om Spoorzone Zwolle als voorbeeld te nemen. Neem elke partij, dus ook inwoners en vrijwilligersorganisaties, mee in de stappen die gezet moeten worden. Partijen weten dan waar zij verantwoordelijk voor zijn. Elke stap heeft consequenties voor een andere partij. Als er een omleiding is dan moet de busmaatschappij daar op inspelen e.d. Zo is het ook in het sociaal domein.

Daarnaast vindt de participatieraad de overlegtafel thuisondersteuning een goed voorbeeld.

- De participatieraad adviseert deze overlegtafel uit te breiden van tweemaal naar viermaal per jaar.

Pagina 9

Op pagina 9 staat dat soms wordt gekozen voor een niet voor de hand liggende oplossing, omdat dit vanuit de brede blik op de inwoner het beste resultaat geeft. De participatieraad juicht dit gedachtegoed toe en zou graag zien dat er vaker creatief naar oplossingen gezocht wordt, zowel voor hulpmiddelen als voor bijvoorbeeld dagbesteding. Soms hebben inwoners voldoende aan een hulpmiddel dat bij een bouwmarkt gehaald kan worden voor minder dan een tiende van de prijs waarvoor een aanbieder het hulpmiddel levert, maar kan iemand dat bedrag niet betalen en doet hij een beroep op de gemeente voor hulp.

- De participatieraad adviseert daarom op een creatieve wijze naar hulpvragen te kijken. Wanneer op een creatieve manier gekeken wordt naar wat de inwoner nodig heeft, dan kan dit een fikse besparing opleveren, zonder dat dit ten koste hoeft te gaan van de kwaliteit.

Pagina 10

- De participatieraad adviseert duidelijk te beschrijven wat er wordt gemonitord en met welk doel. Beschrijf daarbij ook hoe, waarom en door wie gemonitord wordt.

Pagina 11

De participatieraad vindt het fijn om op pagina 11 te lezen dat u de stad wilt betrekken bij de beoogde doelen.

- De participatieraad adviseert een concreet communicatieplan op te stellen en meerdere informatiebijeenkomsten voor inwoners te organiseren.
- Daarnaast adviseert de participatieraad om voor inwoners ook telefonisch bereikbaar te zijn voor vragen en opmerkingen.

Op pagina 11 staat in de voettekst: 'de participatieraad en andere belangenbehartigers'.

- De participatieraad adviseert het woord 'andere' te verwijderen. De participatieraad ziet zichzelf niet als belangenbehartiger, maar is adviesorgaan van het college.

Pagina 12 tot 19: 'de sporen'

Spoor 1: Het voorveld - Een sterke sociale basis

- De participatieraad adviseert om bij spoor 1 ook mantelzorgers en cultuursensitieve zorg op te nemen en aandacht te besteden aan mensen die met armoede te maken hebben.
- De participatieraad vindt het fijn om te lezen dat ervaringsdeskundigen worden ingezet en adviseert om beleid te maken op de inzet van ervaringsdeskundigen. Ervaringsdeskundigheid draagt vaak bij aan een betere participatie van inwoners.
- Verder adviseert de participatieraad te inventariseren welke organisatie waarmee bezig is. Zowel van betaalde organisaties als vrijwilligersorganisaties, zodat overlap kan worden teruggebracht en een efficiëntieslag gemaakt wordt.
- Daarnaast adviseert de participatieraad om meer in te zetten op het Right to Challenge. Hierdoor kan de zeggenschap van inwoners vergroot worden.

Spoor 2: Van beschermd wonen naar (beschermd) thuis

Bij spoor 2 wil de participatieraad graag opmerken dat er de laatste jaren al flink bezuinigd is op beschermd wonen. De Hervormingsagenda gaat uit van de kracht van de mens. Dat vindt de participatieraad lovenswaardig. We vragen echter ook aandacht voor een kwetsbare groep die goede begeleiding en ondersteuning nodig heeft.

- In de Hervormingsagenda staat dat afstemming op initiatieven als de inclusieagenda noodzakelijk is. De participatieraad is hiervan een groot voorstander en adviseert hierbij cliënten en mantelzorgers te betrekken. We adviseren in de Hervormingsagenda duidelijk te beschrijven hoe hun positie wordt meegenomen en op welke wijze er aandacht is voor mantelzorgers. In de toekomst zijn er zeer waarschijnlijk minder mantelzorgers en de leeftijd van deze mantelzorgers stijgt. De participatieraad adviseert de gemeente om op deze ontwikkelingen in te spelen.

Spoor 3: Jeugd - Herstel van het gewone leven in het gewone leven

Er wordt geconcludeerd dat het perspectief van kind en het gezin soms nog onvoldoende centraal staat en bovendien wordt belemmerd door niet-helpende wet- en regelgeving.

- De participatieraad vindt het goed dat dit wordt gesignaleerd en adviseert dit goed uit te werken, zodat kinderen en jongeren perspectief geboden wordt.
- Daarnaast adviseert de participatieraad dit spoor verder uit te werken en te concretiseren.

Spoor 4: participatie

De participatieraad is met de gemeente van mening dat inwoners nog te veel drempels ervaren bij de overgangen tussen dagbesteding, beschut werk, banenafpraak en regulier werk. Er is veel verschil tussen organisaties en hoe zij cliënten ondersteunen, begeleiden en stimuleren. Soms ligt hospitalisatie op de loer of verwaarlozing, omdat de eigen kracht van kwetsbare mensen ook gebruikt kan worden als bezuiniging.

- De participatieraad adviseert te monitoren hoe instellingen inwoners ondersteunen, begeleiden en stimuleren, om hospitalisatie tegen te gaan.

Spoor 5: wonen

Er wordt in de Hervormingsagenda verwezen naar de gemeentelijke ambities op dit terrein, zoals die zijn opgenomen in de Woonvisie, de Omgevingsvisie 1 en het rapport "Zwolle, moderne woonstad". Deze visies zijn echter weinig concreet.

- De participatieraad adviseert daarom dit punt te concretiseren met duidelijke doelen.

- Daarnaast adviseert de participatieraad om bij dit spoor ook aandacht te besteden aan dak- en thuislozen. De problematiek wordt steeds groter en de opvang wordt steeds moeilijker. De participatieraad adviseert concreet te beschrijven welke plannen de gemeente heeft om deze problematiek tegen te gaan.
- Verder adviseert de participatieraad om nieuwe woonvormen, tussen zelfstandig wonen en verzorgingshuizen mogelijk te maken en belemmerende regels om langer zelfstandig thuis te kunnen wonen te verminderen. Denk hierbij ook aan het bouwen van mantelzorgwoningen.
- Tot slot adviseert de participatieraad om meer toegankelijke woningen te bouwen. In afspraken tussen de gemeente en de woningbouwcoöperaties zijn afspraken gemaakt over het aantal percentage toegankelijke woningen in de sociale huursector. De participatieraad adviseert om opnieuw naar dit percentage te kijken. In de praktijk blijkt dat de vraag naar toegankelijke woningen steeds groter wordt.

Spoor 6: Eén gezin, één plan

- Bij dit spoor adviseert de participatieraad om onderscheid te maken tussen gezinnen met kinderen tot 18 jaar én vanaf 18 jaar. Bij kinderen tot 18 jaar kan er wel via één gezin één plan gewerkt worden. Vanaf 18 jaar is dit afhankelijk van de situatie of er gekozen moet worden voor één gezin één plan.

Pagina 20

Op pagina 20 worden de processtappen beschreven. De participatieraad wil graag betrokken worden bij alle plannen.

- De participatieraad adviseert om inwoners, vrijwilligersorganisaties en mensen die 'op de werkvloer' werken te betrekken bij de plannen. Organiseer diverse stadsgesprekken voor inwoners en andere partijen om hen te raadplegen en te betrekken bij plannen. Hiermee creëert de gemeente ook draagvlak voor de plannen.

De beslisnota

In de beslisnota aan de raad worden diverse risico's geschetst. De participatieraad zou daar het volgende aan willen toevoegen:

De gemeente gaat uit van de huidige situatie, maar er zullen steeds meer ouderen komen. Daardoor zal er ook meer zorg en hulp nodig zijn.

Tot slot zou de participatieraad graag zien dat er een ander woord gekozen wordt voor het woord 'collectivering', omdat onduidelijk is wat hiermee bedoeld wordt.

Mocht ons advies aanleiding geven tot vragen of opmerkingen, dan horen we dat graag.

Met vriendelijke groet,

Mw. Aljona Wertheim

Voorzitter Participatieraad Zwolle